

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

3.5.2023

PICC-katetrin käyttö ja käsittely

PICC = perifeerisesti asennettu keskuslaskimokatetri

- pitkä käyttöaika, poistetaan vain, kun käyttötarve loppuu tai ilmaantuu komplikaatioita
- käytetään erityisesti silloin, kun annostellaan kudoksia ärsyttäviä lääkkeitä
- asetetaan paikoilleen anestesia- ja lääketieteellisen toiminnan avulla
- soveltuu myös paineinjektioihin (5ml/s 300psi)
- huuhdeltava kerran viikossa, jos on käyttämättä välillä
- 1-3 luumenta

PICC-katetrin käyttö ja käsittely infuusioiden yhteydessä

- desinfioi kädet ja käytä tehdaspuhtaita suojakäsineitä
- käytä katetrin sulkemiseen venttiilitulppaa (esim. CareSite®) ja desinfiektiokorkkia (SwapCap®)
- varmista katetrin toimintakunto aspiroimalla aina ennen huuhtelua tai infuusiota
- aspiroi hitaasti n. 1-2ml, pysäytä ja pidä veto päällä n. 5-10sek ja tarkista nouseeko veri katetrin suulle (violettiin suuaukkoon). HUOM! Pyri välttämään veren nousemista venttiilitulppaan asti!
- jos aspiointi onnistuu hyvin, voidaan laskimoverinäytteet ottaa katetrin kautta
- jos aspiointi ei onnistu tai huuhtelun yhteydessä tuntuu vastusta, älä yritä huuhdella katetria sen rikkoutumisen tai mahdollisen embolisaation välttämiseksi
- huuhtelee katetri aina ennen käyttöä pulsoivalla tekniikalla 10ml:lla NaCl-liuosta (esim. Posiflush®)
- käytä huuhteluun vähintään 10ml ruiskua (ei pienempää!)
- huuhtelun jälkeen katetri on käyttövalmis infuusiota varten
- jokaisen infuusion jälkeen katetri huuhdellaan vielä pulsoivalla tekniikalla 40ml:lla NaCl-liuosta (4 x 10ml Posiflush®)
- muista aseptinen tekniikka, kun katetrin luumen on auki!

Kiinnityssidosten vaihtaminen

- PICC-katetrissa käytetään siihen tarkoitettua kiinnityssidosta (Statlock™ PICC Plus), jonka päälle asetetaan läpinäkyvä, puoliläpäisevä kalvo (esim. Tegaderm CHG™)
- kiinnityssidos vaihdetaan aseptista työtappaa noudattaen kerran viikossa tai aina, kun se on kastunut, kontaminoitunut tai se ei ole kunnolla paikoillaan
- desinfioi kädet ja pue tehdaspuhtaat suojakäsineet
- poista katetria suojaava kalvo
- tarkista silmämääräisesti katetrin ulostulokohta ja ihoalue
- vaihda steriilit suojakäsineet, muista käsidesinfektio käsineiden vaihdon välissä!
- puhdista iho katetrin ulostulokohdan ympäriltä laajalta alueelta alkoholipitoisella puhdistuspyyhkeellä (käytä steriilejä, kertakäyttöisiä taitoksia, jotka on kostutettu alkoholilla tai valmiita ihon puhdistusliinoja)
- kiinnitä katetri paikoilleen läheltä ulostuloaukkoa kiinnityssidoksen pakkauksessa olevalla steriilillä teipillä sidosten vaihdon ajaksi

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

3.5.2023

- avaa kiinnityssidoksessa olevat luukut ja irrota katetri pidikkeistään
- liuota kiinnityssidoksen liima kostuttamalla sitä alkoholipyyhkeellä samalla varovasti nostaen kiinnitystyynyä ihosta
- puhdista sidoksen alle jäänyt ihoalue laajalta alueelta ja anna kuivua
- puhdista myös katetri ja anna kuivua
- käsittele katetrin ulostulokohdan alue kiinnityssidoksen pakkauksessa olevalla ihonsuoja-aineella
- anna ihon kuivua n. 10 - 15 sekuntia
- katetri tulee kiinnittää kiinnityssidokseen ennen sidoksen liimaamista ihoon
- paina katetrin siivekkeet kiinni sidokseen ja sulje sidoksen muoviluukut
- poista sidoksen taustapaperit ja liimaa sidos ihoon yksi puoli kerrallaan
- poista teippi, jolla katetri on kiinnitetty sidosten vaihdon ajaksi ja peitä kiinnityssidos sekä katetrin ulostuloaukko steriilillä puoliläpäisevällä kalvolla
- merkitse sidoksiin niiden vaihdon ajankohta

PICC-katetrin poisto

- potilaan sairauskertomuksessa tulee olla merkintä katetrin asettamisesta
- katetri poistetaan, kun sitä ei enää tarvita tai on tullut jokin komplikaatio
- jos mahdollista, aseta potilaan olkavarsi 45-90° kulmaan vartaloon nähden
- desinfioi kädet ja pue tehdaspuhtaat suojäkäsineet
- poista läpinäkyvä suojakalvo ja poista mahdolliset ompeleet
- irrota kiinnityssidos kostuttamalla sitä alkoholipyyhkeellä sidosten vaihto-ohjeen mukaisesti
- vedä katetri ulos hitaasti suonen suuntaisesti, älä käytä liikaa voimaa!
- jos tunnet vastusta eikä katetri tule kevyesti vetäen ulos, peitä alue lämpimällä kompressiolla ja odota n. 20-30min.
- jatka sitten katetrin poistamista
- paina katetrin poiston jälkeen ulostuloaukon kohtaa n. 5min. ajan
- tarkista, että katetri on kokonaan ulkona ja että se on ehjä
- infektioepäilyssä katetrin kärki tulee laittaa bakteeriviljelyyn, LIITÄ OHJE CVK-OHJEESTA!
- suojaa katetrin poistoaukko vuorokauden ajaksi, potilaan tulee välttää suihkua myös vuorokauden ajan, jotta katetrin ulostuloaukko menee umpeen